BIBLIOTEKARZ PODLASKI
2016/1 (XXXII)
ISSN 1640-7806
http://bibliotekarzpodlaski.ksiaznicapodlaska.pl/

Aleksandra Kołodziejczak
Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód"
Uniwersytet w Białymstoku

Międzynarodowa Polsko-Białoruska Konferencja Naukowa „Przyszłość imagologii". Białystok, 13–14 maja 2016 r.

Profesor Wiktor Aleksandrowicz Choriew (1932–2012) był wybitnym rosyjskim uczonym, slawistą, znawcą polskiej literatury, który w swoich monografiach naukowych dążył do przedstawienia pełnego wizerunku Polski i Polaków. Badacz celowo unikał uproszczonych ocen, pragnął pokazać artystyczne osiągnięcia literatów różnych orientacji ideologicznych, podkreślał ścisłe związki między polską i rosyjską literaturą, propagował twórczość polskich pisarzy, w tym noblistów. Zajmował się między innymi badaniem twórczości Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Tadeusza Różewicza, Czesława Miłosza, Witolda Gombrowicza, Sławomira Mrożka, Tadeusza Konwickiego, Jarosława Iwaszkiewicza, Władysława Reymonta, Wisławy Szymborskiej, kierował międzynarodowym projektem „Rosja-Polska. Wzajemne postrzeganie w literaturze i kulturze". W 2012 roku profesor Wiktor Aleksandrowicz Choriew został odznaczony tytułem doktora honoris causa Uniwersytetu w Grodnie; w tym samym roku zmarł; swoistym uczczeniem jego pamięci są też międzynarodowe białorusko-polskie konferencje naukowe organizowane pod hasłem „Хоревские чтения"[1]. Takich konferencji dotąd zorganizowano trzy.

Czwarta Międzynarodowa Polsko-Białoruska Konferencja Naukowa otrzymała tytuł „Przyszłość imagologii", a odbyła się w dniach 13-14 maja 2016 roku w Książnicy Podlaskiej im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku. Na Podlasie przyjechali badacze z Białorusi – z Mińska oraz Grodna, w tym wybitna uczennica

[1] Ich owocem są m.in. studia: *Хоревские чтения*, выпуск 1: *Учреждение образования*, "Гродненский гос. ун-т им. Я.Купалы"; отв. ред. С. Мусиенко, Гродно 2014; oraz выпуск 2: *Память культуры: гродно в жизни и творчестве зофьи налковской*, Т. 1 і Т. 2, сб. науч. раб., ред. С. Мусиенко; ред. кол.: С. В. Гончар, Е. П. Нелепко, И. В. Жук, Гродно 2015.

profesora i zarazem bardzo sympatyczna osoba – profesor Swietłana Musijenko (Grodzieński Państwowy Uniwersytet im. J. Kupały).

Pomysłodawcą i przewodniczącym obrad był profesor Jarosław Ławski, a sekretarzem doktor Marcin Bajko. Do grona organizatorów konferencji należeli: dr Anna Janicka (Wydział Filologiczny UwB), dr Barbara Olech (Zakład Literatury Międzywojennej i Współczesnej UwB), dr Łukasz Zabielski (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego), mgr Helena Nielepko (Grodzieński Państwowy Uniwersytet im. J. Kupały), mgr Kamil K. Pilichiewicz (Wydział Filologiczny UwB), mgr Andrzej Anczurowski (Wydział Filologiczny UwB), mgr Anna Pietraszko (Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód" UwB), mgr Aleksandra Kołodziejczak (Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód" UwB), mgr Anna Cudowska (Wydział Filologiczny UwB), mgr Magdalena Majewska (Wydział Filologiczny UwB), mgr Monika Sobolewska (Wydział Filologiczny UwB), mgr Małgorzata Wojtowicz (Wydział Filologiczny UwB), mgr Dominika Olga Stankiewicz (Wydział Filologiczny UwB) oraz mgr Katarzyna Iwańczuk (Wydział Filologiczny UwB).

Nad merytoryczną stroną konferencji czuwał komitet naukowy, w którego skład weszli: prof. Swietłana Musijenko, prof. Ihar W. Żuk (Grodzieński Państwowy Uniwersytet im. J. Kupały), prof. Anna Kieżuń (Zakład Literatury Międzywojennej i Współczesnej UwB), prof. Dariusz Kulesza (Zakład Literatury Międzywojennej i Współczesnej UwB), dyr. Jan Leończuk (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego), doc. dr Paweł Nawojczyk (Białoruski Uniwersytet Państwowy w Mińsku), doc. dr Mikołaj Chmialnicki (Białoruski Uniwersytet Państwowy w Mińsku), dr Grzegorz Czerwiński (Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód" UwB).

Gości konferencji powitał prof. Jarosław Ławski oraz prof. Dariusz Kulesza, natomiast dr Marcin Bajko oraz dr Grzegorz Czerwiński ideę i cel spotkania ujęli następująco:

> Chcielibyśmy się zastanowić nad przyszłością badań imagologicznych w ramach szeroko pojętego literaturoznawstwa. W szczególności interesować nas będą: teoretyczne podstawy imagologii: słowiańskie i zachodnioeuropejskie koncepcje imagologii; refleksja teoretycznoliteracka nad imagologią Wiktora Aleksandrowicza Choriewa i jego uczniów; nowe propozycje teoretyczne dotyczące badań nad wzajemnym kształtowaniem się obrazu kultur narodowych; polsko-białoruskie związki literackie w ujęciu imagologicznym; obrazy kultur słowiańskich w ujęciu imagologicznym.

W dalszej kolejności zabrali głos: doc. dr Paweł Nawojczyk, doc. dr Mikołaj Chmialnicki i prof. Swietłana Musijenko, która omówiła cykl konferencji „Inter-

pretacje Choriewowskie". Następnie odbyła się promocja książek, które stanowią owoc dotychczasowych konferencji. Mgr Aleksandra Kołodziejczak zapoznała słuchaczy z informacjami organizacyjnymi dwudniowych obrad.

Od lewej: dr Barbara Olech (UwB), doc. Mikołaj Chmialnicki (Białoruski Uniwersytet Państwowy w Mińsku)

Obrady plenarne rozpoczęły się 13 maja i zostały podzielone na dwie części.

Pierwszą część prowadziła prof. Anna Kieżuń oraz doc. Paweł Nawojczyk. Pod ich przewodnictwem referaty wygłosili: prof. Swietłana Musijenko (*Imagologia w świetle odkryć interpretacji naukowej Wiktora A. Choriewa*), prof. Ihar W. Żuk (*Слоўнік аўтарскіх матываў як звяно міжкультурнай камунікацыі*), dr Grzegorz Czerwiński (*Wschodnioeuropejska literatura tatarska jako przedmiot badań imagologicznych*), dr Irina Bogdanowicz (*„To wszystko ojczyzna...": вобраз айчыны ў творчасці Уладзіслава*).

W części drugiej – prowadzonej przez prof. Swietłanę Musijenko i prof. Dariusza Kuleszę – głos zabrali: dr Aleś Brazgunow (*Краіны Ўсходу ў беларускай літаратуры XV-XVII стст*), dr Grażyna Charytoniuk-Michiej (*Literatura na pograniczu. Dokonania białostockiego środowiska naukowego*), mgr Aleksandra Kołodziejczak (*Kraj Zachodni w „Moich wspomnieniach" księcia Włodzimierza Mieszczerskiego*), doc. dr Helena Bilutenko (*Świat wartości ideowo-artystycznych „małej trylogii" Henryka Sienkiewicza*), mgr Grzegorz Kowalski (*O czym czytać na wsi? Refleksje kulturowe Zygmunta Glogera*). Po części plenarnej miała miejsce niezwykle interesująca dyskusja dotycząca przede wszystkim powiązań twórczości Zygmunta Glogera ze starożytną filozofią Platona.

Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego – miejsce obrad – w tym samym dniu obchodziła swoje święto, Dzień Bibliotekarza i Bibliotek, na które zaprosiła także uczestników konferencji. Co więcej, podczas popołudniowej gali uhonorowano dotychczasowego dyrektora Książnicy Podlaskiej, Jana Leończuka, poetę, prozaika, tłumacza, eseistę, który w 2016 roku odszedł na emeryturę. Przybyło ponad dwustu gości z Białegostoku, kraju i z zagranicy, w tym przedstawiciele duchowieństwa, świata polityki, literatury, kultury i nauki. Dyrektorowi przyznano Nagrodę Srebrnej Róży za całokształt jego działalności. Wręczono mu również obszerny tom studiów *Bibliotheca mundi* – księgę poświęconą literaturze i czytelnictwu, zawierającą artykuły wybitnych ludzi kultury oraz nauki, jak też wiele tekstów wspomnieniowych, biograficznych, prywatnych zdjęć. Uroczystości zwieńczył koncert Antoniego Czajkowskiego (fortepian) oraz Lizy Wesołowskiej (sopran).

Mgr Helena Nielepko (Uniwersytet w Grodnie)

Drugi dzień konferencji (14 maja) również składał się z dwóch sesji. Moderatorami pierwszej części zostali: doc. dr Mikołaj Chmialnicki oraz dr Barbara Olech. Z referatami wystąpili: dr Anna Janicka (*Zygmunt Gloger i pozytywizm*), dr Barbara Olech (*Od hafciarki do wieszczki. W kręgu poematów Marii Grossek-Koryckiej*), mgr Helena Nielepko (*Światło i mrok w dramatach Tadeusza Micińskiego*), dr Marcin Bajko (*Tadeusz Miciński i Bułgarzy: o nieznanym rosyjskim*

artykule pisarza), mgr Helena Guk (*Koncepcja bohatera w powieści Wiesława Myśliwskiego „Ostatnie rozdanie"*).

Drugą sesję poprowadzili: prof. Ihar W. Żuk i dr Łukasz Zabielski. Prelegentami byli: prof. Anna Kieżuń (*Grodno we „Wspomnieniach" Heleny z Jaczynowskich Rothowej*), doc. dr Mikołaj Chmialnicki *(Аповесць М. Ваньковіча "Шчанюковы гады" праз прызму імагалогіі*), doc. dr Paweł Nawojczyk (*Польшча і палякі на старонках „Нашай Нівы"*), dr Swietłana Gonczar (*Советская литература первой половины XX века в итальянской литературной критике*), prof. Jarosław Ławski (*Konfrontacje „pogranicza" z historią*).

Po części plenarnej został otwarty panel dyskusyjny pod tytułem: *Nowe tematy w badaniach białorusko-polskiego pogranicza. Horyzonty przyszłości*, który poprowadzili prof. Swietłana Musijenko oraz prof. Jarosław Ławski.

Na koniec przewodniczący Konferencji prof. Jarosław Ławski dokonał podsumowania dwudniowych obrad. Wszyscy uczestnicy jednogłośnie wyrazili chęć kontynuowania polsko-białoruskiej współpracy naukowej, nakreślono także tematy kolejnych międzynarodowych spotkań.

Słowem podsumowania, Międzynarodowa Polsko-Białoruska Konferencja Naukowa „Przyszłość imagologii" zwieńczała projekt naukowy dotyczący inspiracji literackiej imagologii, której twórcą był profesor Wiktor Aleksandrowicz Choriew. Obrady odbywały się w twórczej i miłej atmosferze, wystąpienia były konstruktywne i na wysokim poziomie merytorycznym. Referaty wygłaszano w trzech językach: po polsku, białorusku i po rosyjsku. Wszyscy uczestnicy byli zgodni, iż konferencja miała wyjątkowe znaczenie naukowe. Jej ukoronowaniem będzie publikacja przedstawionych prac na łamach „Bibliotekarza Podlaskiego".